

محمد تقی فاضل‌میبیدی، عضو مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم در گفت‌وگو با «شرق»

پدرانه معترضان را به آغوش بکشید

معصومه معظمی: در شرایطی که دشمنان خارجی برای براندازی نظام و تجزیه کشور دندان طمع تیز کرده‌اند و از هر روشی برای رسیدن به مقصود فروگذار نیستند، انتظار می‌رود مسئولان به نحوی عمل کنند که همبستگی و همدلی میان مردم و مسئولان تقویت شود. به عبارتی حکومت فرزندان خود را زیر بال و پرش گرفته و با رأفت اسلامی و مهر پدرانه با محکومان اعتراضات و بازداشتی‌های اخیر برخورد کند تا باعث جذب حداکثری آنها شود. ازاین‌رو با محمدتقی فاضل‌میبیدی، عضو مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم و استاد دانشکده مفید قم، در این زمینه گفت‌وگو کردیم. فاضل‌میبیدی در گفت‌وگو با «شرق» به بیان راهکارهایی برای برون‌رفت از مشکلات فعلی کشور پرداخت. او همچنین بر تشکیل کمیته حقیقت‌یاب بی‌طرف، کارشناس و حقوق‌دان درباره حوادث اخیر تأکید کرد و گفت حوادث اخیر و صدور قطع‌نامه‌های حقوق‌بشری علیه ما آسیب‌های زیادی برای جمهوری اسلامی ایران به دنبال داشته است. فاضل‌میبیدی همچنین از قوه قضائیه و مقامات مسئول درخواست کرد معترضان و بازداشتی‌های اخیر را بچه‌های خودشان بدانند و بای درددل‌شان بنشینند و تا حد امکان مطالبات‌شان را برآورده کنند تا باعث جذب حداکثری آنها شوند؛ چراکه در صورت حمایت مردمی، دست دشمنان از این آب و خاک کوتاه خواهد شد. گفت‌وگوی محمدتقی فاضل‌میبیدی با «شرق» را در ادامه می‌خوانید.

♦ راهکار شما برای برون‌رفت از وضعیت فعلی کشور چیست؟

حل مشکلات داخلی و رفع موانع سیاست خارجی راهکار برون‌رفت از مشکلات فعلی کشور است. تا مشکل سیاست خارجی ما حل نشود، مشکلات داخلی رفع نمی‌شوند. تا مسائل اقتصادی ما رفع نشوند، مشکلات دیگر مرتفع نخواهند شد. اصل یک جامعه اقتصادش است که باید از بیماری و ضعف به دور باشد. مشکل اقتصادی هم تا مسئله سرمایه‌گذاری حل نشود و امنیت ایجاد نشود، کشور به ثبات نمی‌رسد و سرمایه‌گذاری خارجی در آن شرایط ایجاد نمی‌شود؛ پس مشکل اقتصادی همچنان وجود خواهد داشت.

از همه اینها مهم‌تر به‌کارگیری کارشناسان و دولتمردانی است که تجربه کار دارند و اقتصاد و سیاست بلدند. نکته اینجاست که اگر ما در عدالت اجتماعی و اخلاق اجتماعی بازایسم، در همه چیز بخته‌ایم؛ امروزه در جامعه ما نه عدالت اجتماعی و نه اخلاق اجتماعی، هیچ‌کدام آن‌گونه که باید محقق نشده است. این است که با پرداختن به مباحث فرعی دنبال حل مشکلات هستیم و راه‌های واقعی رفع مشکلات را رها کرده‌ایم. با این رویکردی که ما در سیاست خارجی داریم، بعید به نظر می‌رسد مشکلی حل شود.

امروز مذاکره و گفت‌وگو با کشورهای دیگر یکی از راه‌های حل مشکلات کشور است؛ چون کشورها به هم وابسته‌اند. تا سیاست خارجی در مسیر تعاملی با دنیا قرار نگیرد، سیاست داخلی هم در مسیر درست خودش قرار نمی‌گیرد. کشور نیاز به سرمایه‌گذاری خارجی دارد. بارها تأکید کرده‌ام ایران کشوری است که از نظر ذخایر ارزی و نفتی و طلا و معدن تا ذخایر انسانی از کشورهای اول دنیاست؛ اما کشوری که از نظر ذخایر طبیعی و انسانی از جمله کشورهای طراز اول است؛ اما ارزش پولش در دنیا در رتبه‌های آخر قرار دارد و ارزش پاسپورتش نیز: خروجی و مهاجرت جوانانش در رده‌های اول است و آمار بی‌کاری بالایی دارد. همچنین دولت‌هایش وعده‌هایی می‌دهند؛ اما به وعده‌های خود عمل نمی‌کنند. در

همین دولت فعلی هم دولت وعده ساخت سالی یک میلیون واحد مسکونی داده است؛ اما با گذشت یک‌سال و نیم از عمر دولت هنوز خبری از ساخت مسکن نیست؛ بنابراین چنین جامعه‌ای که این‌همه ثروت طبیعی و انسانی دارد، با مشکلات این‌چنینی مواجه است؛ پس باید کارشناسان امر در این زمینه گفت‌وگو کرده و تدبیری بیندیشند تا برای رفع موانع و مشکلات داخلی و خارجی راهی پیدا کنند. نکته و راهکار دیگر برای برون‌رفت از مشکلات فعلی تغییر رویکرد صداسیماست.

تلویزيون بايد همه را به سر سفره تفكر دعوت كند و نقد شود تا راهی برای برون‌رفت از وضعیت فعلی پیدا شود.

♦ نظر شما درباره تشکیل کمیته حقیقت‌یاب برای حوادث اخیر در وزارت کشور چیست؟ این کمیته حقیقت‌یاب باید

♦ محمد تقی فاضل‌میبیدی

متشکل از چه کسانی باشد تا بتواند اعتماد افکار عمومی را جلب کند؟

در مسائل اعتراضات فعلی خود وزارت کشور یک طرف ماجراست. از آنجایی که کاستی‌هایی در سمت آنها وجود داشته، اگر قرار باشد کمیته حقیقت‌یابی تشکیل شود، باید افرادی بی‌طرف، حقوق‌دان و کارشناس وارد عمل شوند. در دنیا متأسفانه قطع‌نامه‌های حقوق‌بشری زیادی علیه ما صادر شده که برای جمهوری اسلامی ایران بسیار بد و مخرب است. وجهه خوشایندی ندارد که کشورهای خارجی مرتب سفرای ما را احضار کنند یا ما سفرای آنها را احضار کنیم. این اقدامات تلویزیون باید همه را به سر سفره تفکر دعوت کند و نقد شود کشور را بیشتر به سوی انزوا می‌کشاند. بر این باورم که باید هرچه سریع‌تر روشی را که در مواجهه با معترضان در پیش

گرفته‌ایم، اصلاح کنیم و با آنها گفت‌وگو کنیم.

♦ نظرتان درباره برخی احکام از جمله اعدام در جرایمات اخیر چیست؟

در اسلام آمده است که اگر یک مجرم را ببخشید و او را عفو کنید، اگر خلاقی هم مرتکب شده باشد، این بخشش پشیمانی زیادی برای شما به همراه ندارد؛ اما اگر دست به عقوبت و اجرای حکم بزنید، پشیمانی زیادی برای شما به دنبال خواهد داشت. پیامبر اکرم (ص) در اواخر عمرشان سفارش کردند هرکسی بعد از من حکومت را به دست گرفت، روی سه نکته حساس باشد: یکی مال مردم، دیگری عرض و آبروی مردم و سوم خون مردم و تأکید داشتند مراقب باشید این موارد لطمه نینهند. بنابراین معتقدم آن قاضی که حکم اعدام آن جوان ۲۳‌ساله (محسن شکاری) را صادر کرد، ای کاش دراین‌باره بیشتر تأمل و مشورت می‌کرد. اگر هم تصمیم به اعدام بود، نباید با این سرعت و عجله حکم را اجرا می‌کردند. باید برای این حکم فرجام‌خواهی می‌شد و شش ماه به تأخیر می‌افتاد؛ هر حکم اعدامی که در این برهه حساس در کشور صادر و اجرا شود، مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت و به کشور صدمه وارد خواهد کرد؛ بنابراین شایسته است که قضات محترم دراین‌باره مراقبت بیشتری به خرج دهند.

♦ طبق اخبار منتشرشده، چند نفر دیگر در صف اجرای حکم اعدام قرار دارند و بیم آن می‌رود که اجرای حکم آنها هم اجرا شود. درحالی‌که اطلاع دادرسی در پرونده‌های مهمی مثل اجرا نشدن اعدام بابک زنجانی یا قتل‌های محفلی کرمان و ... در مقایسه با این احکام، ابهاماتی را برای افکار عمومی ایجاد کرده است.

تأسف من این است که برخی خطیب‌های جمعه و نمایندگان مجلس و حتی رئیس‌جمهور آنها را برای این کار و عجله در صدور حکم و اجرای اعدام تشویق می‌کنند. این بسیار نگران‌کننده است. به هر حال در این وضعیت هرچه بیشتر با مردم مهربان باشیم و با آنها گفت‌وگو کنیم، مشکلات کشور زودتر حل می‌شوند. من از قوه قضائیه و قضات محترمی که پرونده این افراد را بررسی می‌کنند، خواهش می‌کنم حکم اعدام را اجرا نکنند. این سؤال در جامعه مطرح است که چرا افرادی مثل بابک زنجانی و مفسدان اقتصادی هزاران میلیاردی در کشور آزادند و زندان‌شان کوتاه است؛ البته من موافق هیچ حکم اعدامی نیستم، چه بابک زنجانی باشد و چه هر فرد دیگری. اما قلبم جریحه‌دار می‌شود جوانی که مادرش او را به زحمت بزرگ کرده و چشم امیدش به اوست تا به ثمر برسد، حالا حکم اعدامش صادر می‌شود؛ بنابراین از این تریبون روزنامه، از قوه قضائیه و مقامات کشور خواهش می‌کنم این جوانان را بچه‌های خودشان بدانند و به جای این احکام درد ایس جوانان را گوش کنند و تا حد امکان مطالبات‌شان را برآورده کنند. دراین‌صورت باعث جذب حداکثری خواهید شد. توقع رأفت اسلامی بیشتری در برخورد با این افراد وجود دارد. اگر این چنین پدرانه جوانان بازداشتی را زیر بال و پر خود بکشید، دشمن با این همدلی، هیچ کاری از پیش نخواهد برد.

خبربرگزیده

عضودفتر استفتانات بیت امام:

حکم بستن خیابان اعدام نیست

آیت‌الله رحمت درباره برخی از احکام محاربه گفته است: «مراقبت می‌خواهد که بحث و احکام محاربه سیاسی نباشد. بحث‌های محاربه، جدای از بحث‌های سیاسی است». به گزارش شفقنا، آیت‌الله رحمت اظهار کرد: «در حکم «محاربه» میان فقها اختلاف‌نظر بسیاری وجود دارد و بحثی طولانی است؛ اما آنچه امام خمینی(ره) مطرح فرمودند عبارات معروفی است ازجمله اینکه «محارب» اگر «قاتل» باشد، حکم او «اعدام» است و در صورتی که جرم ارعاب و ترساندن باشد، حکم آن «نفی بلد» یا «قطع دست و پای مخالف» است. رحمت تصریح کرد: ضروری است که مراجع عظام نظر خود را درباره احکام محاربه که این روزها اجرائی می‌شود، اعلام کنند. همچنین حوزه‌های علمیه باید این احکام را مورد بحث و بررسی قرار دهند. وی تأکید کرد که قاضی پرونده‌هایی با حکم محاربه، اگر مجتهد باشد، باید نظر اجتهادی خود را درباره این مسئله مطرح کند. وی معتقد است: امروز مسئله اصلی این است که پرونده‌هایی که به‌عنوان محاربه ساخته می‌شود، چه پرونده‌هایی است و چگونه تشکیل و نوشته می‌شود و به دست قاضی می‌رسد؟ مجریان احکام محاربه چه کسانی هستند؟ و این حکم چگونه اجرا می‌شود؟ آیا قاضی در حکم‌دادن مستقل است؟ مطالبی که از متهم اخذ شده، در چه شرایطی است؟ رحمت در پایان گفت: به نظر من حکم جرم‌هایی مانند ترساندن مردم، بستن خیابان و زخمی‌کردن شخص مقابل، اعدام نیست و من گمان نمی‌کنم هیچ مجتهدی حکم اعدام برای چنین متهمی صادر کند. حکم این مجرمان یا متهمان از «نفی بلد» یا «قطع دست و پای مخالف» است.

ادامه از صفحه اول

برای گوهر ایران

ناامیدی از بهبود وضعیت و ناامیدی از آینده. همین یک ماه پیش، بهرام صلواتی، رئیس رصدخانه مهاجرت ایران گفته بود: «تا دو سال پیش عوامل اقتصادی باعث مهاجرت بود. در این سال‌ها، این بی‌ثباتی اقتصادی به بی‌ثباتی اجتماعی منجر شد، هم‌اکنون بی‌ثباتی اجتماعی و یأس و ناامیدی، بیشتر از عوامل اقتصادی تأثیرگذار است». ناامیدی مادر بحران‌هاست و از همین رو، کشور رقیب منطقه که طبیعتاً به دنبال ایران ضعیف است تا در رقابت دست برتر داشته باشد، مأموریت کارکنان شبکه تلویزیونی خود را ناامید کردن مردم تعریف کرده است. متأسفانه ناکارآمدی داخلی بستری برای کامیابی نسبی آنها شده است. به نظر می‌رسد امروز ریشه‌های یأس و راهکارهای امیدآفرینی و مسئله اساسی امید به آینده را باید به گفت‌وگوی جمعی جامعه‌شناسان، اقتصاددانان، ... و همه فعالان مدنی گذاشت. این گفت‌وگوی جمعی مدنی برای ایران آینده، جامعه را توانمند و یک ایران را امیدوار می‌کند.

ریموند ویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

maestro collection

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran